

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2018/108**z dnia 23 stycznia 2018 r.****w sprawie środka nadzwyczajnego w formie pomocy dla rolników w związku z powodziami i intensywnymi opadami deszczu w niektórych regionach Litwy, Łotwy, Estonii i Finlandii**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007⁽¹⁾, w szczególności jego art. 221 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W okresie od sierpnia do października 2017 r. na Litwie, Łotwie, w Estonii i w południowej części Finlandii odnotowano intensywne opady deszczu, które spowodowały powódzie na znacznej części gruntów ornych wymienionych państw członkowskich. Łączny poziom opadów deszczu w okresie od sierpnia do października 2017 r. był znacznie wyższy od średniej. Takie nietypowe opady deszczu utrzymujące się w dłuższym okresie są bezprecedensowe. Ponadto wczesne nadejście zimy z opadami śniegu i niskimi temperaturami spowodowało wyjątkowo niekorzystne warunki siewu. W związku z tym znaczna część trwających i nadchodzących siewów zimowych na rok gospodarczy zbiorów 2018/2019 nie mogła zostać przeprowadzona.
- (2) Wynikająca z tego w przyszłości utrata dochodów w przypadku rolników posiadających gospodarstwa na obszarach dotkniętych klęską, zarówno z hektarami gruntów niedostępnymi do siewu oraz już zasianymi i utraconymi w wyniku poważnych powodzi, spowodują znaczne i nadzwyczajne szkody dla poszkodowanych rolników na Litwie, Łotwie, w Estonii i Finlandii w nadchodzącym roku gospodarczym zbiorów 2018/2019. Stanowi to szczególnie problem w rozumieniu art. 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Tego szczególnego problemu nie można rozwiązać, stosując środki przyjęte na podstawie art. 219 lub 220 tego rozporządzenia, ponieważ nie jest on konkretnie związany z istniejącym zakłóceniem na rynku lub bezpośrednim zagrożeniem wystąpienia takiego zakłócenia ani związany ze środkami zwalczania rozprzestrzeniania się chorób zwierząt bądź utratą zaufania konsumentów wynikającą z istnienia zagrożeń dla zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt lub roślin.
- (3) Należy przewidzieć rekompensatę finansową w formie środka nadzwyczajnego w odniesieniu do kwalifikujących się hektarów na obszarach dotkniętych klęską w celu zrekompensowania przyszłych strat ekonomicznych związanych ze zbliżającym się rokiem gospodarczym zbiorów 2018/2019.
- (4) Z perspektywy stabilności rynku unijnego w interesie Unii leży, aby środek miał zastosowanie wyłącznie do tych rolników, którzy utracą dochody w wyniku strat poniesionych na obszarach siewu zimowego. Ponadto pomoc należy ograniczyć do najbardziej poszkodowanych rolników. Rolnika należy uznać za najbardziej poszkodowanego, jeżeli odsetek strat poniesionych na obszarach siewu zimowego w jednym państwie członkowskim wynosi co najmniej 30 % jego łącznych obszarów siewu zimowego w tym państwie członkowskim. Ponadto w celu uniknięcia ryzyka nadmiernej rekompensaty należy ograniczyć kwotę pomocy na kwalifikujący się hektar, który nie może być wykorzystywany do siewu zimowego w związku z powodzią. Z tego powodu zainteresowane państwa członkowskie powinny ustalić kwotę pomocy na kwalifikujący się hektar na poziomie nieprzekraczającym średniej kwoty płatności bezpośrednich na hektar w roku kalendarzowym 2017 w tych państwach członkowskich. Łączna kwota pomocy i całkowity przydział środków budżetowych powinny opierać się na informacjach otrzymanych od zainteresowanych państw członkowskich w odniesieniu do liczby hektarów dotkniętych powodzią i intensywnymi opadami deszczu.
- (5) W celu uniknięcia ryzyka podwójnego finansowania odnośna strata kwalifikowalnych hektarów nie może być stratą już zrekompensowaną w ramach pomocy krajowej lub ubezpieczenia, a pomoc powinna być ograniczona do kwalifikujących się hektarów, w odniesieniu do których nie otrzymano innego unijnego wkładu finansowego za tę samą stratę.
- (6) Zainteresowane państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznania dodatkowego wsparcia na warunkach i w terminie określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (7) Pomoc może zostać przyznana wyłącznie na podstawie wniosku złożonego zgodnie z metodami i terminami określonymi w prawie krajowym zainteresowanych państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

- (8) Należy przewidzieć, by właściwe organy zastosowały wszelkie wymagane środki i przeprowadziły wszelkie wymagane kontrole oraz odpowiednio poinformowały o tym Komisję. W szczególności kontrole te powinny obejmować kontrole w odniesieniu do kwalifikowalności i poprawności wniosku o przyznanie pomocy. Liczbę kwalifikujących się hektarów należy skontrolować na podstawie wszelkich stosownych środków dostępnych dla właściwych organów, w tym na podstawie kontroli w gospodarstwach.
- (9) Środek nadzwyczajny powinien być ograniczony do maksymalnego okresu 12 miesięcy, począwszy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
- (10) W celu zapewnienia należytego zarządzania budżetem tego środka i terminowych płatności na rzecz rolników jedynie płatności dokonane przez zainteresowane państwa członkowskie na rzecz beneficjentów najpóźniej do dnia 30 września 2018 r. powinny kwalifikować się do częściowego finansowania przez Unię. Art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 907/2014 ⁽¹⁾ nie powinien mieć zastosowania.
- (11) Aby umożliwić Unii monitorowanie efektywności niniejszego środka nadzwyczajnego, zainteresowane państwa członkowskie powinny przekazywać Komisji szczegółowe informacje na temat jego wdrożenia. Aby umożliwić Unii przeprowadzenie kontroli finansowej, te państwa członkowskie powinny przekazać Komisji rozliczenie płatności.
- (12) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. Pomoc unijna jest dostępna, w granicach określonych w art. 2 i 5, dla rolników w odniesieniu do hektarów gruntów położonych na Litwie, Łotwie, w Estonii i Finlandii, które nie mogą być wykorzystywane do siewu zimowego lub na których już poczynione zasiewy w odniesieniu do roku gospodarczego zbiorów 2018/2019 zostały utracone z powodu intensywnych opadów deszczu i powodzi, które wystąpiły w okresie od sierpnia do października 2017 r. w tych państwach członkowskich, pod warunkiem że:
 - a) te hektary gruntów wynoszą co najmniej 30 % całkowitej powierzchni gruntów rolnika, na których dokonano siewu zimowego, w danym państwie członkowskim;
 - b) rolnicy nie korzystali, w odniesieniu do tej samej szkody, z żadnego rodzaju pomocy krajowej, ubezpieczenia lub pomocy finansowanej przez wkład Unii, innej niż przewidziana w niniejszym rozporządzeniu.
2. Liczba kwalifikujących się hektarów na rolnika jest ustalana przez zainteresowane państwa członkowskie zgodnie z warunkami ustanowionymi w ust. 1.

Artykuł 2

1. Zgodnie z warunkami ustanowionymi w ust. 2 i 4 każde zainteresowane państwo członkowskie podejmuje decyzję w sprawie kwoty pomocy na kwalifikujący się hektar.
2. Wydatki Unii poniesione zgodnie z art. 1 nie mogą przekraczać łącznej kwoty:
 - a) 9 120 000 EUR w przypadku Litwy;
 - b) 3 460 000 EUR w przypadku Łotwy;
 - c) 1 340 000 EUR w przypadku Estonii;
 - d) 1 080 000 EUR w przypadku Finlandii.

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 907/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz.U. L 255 z 28.8.2014, s. 18).

3. Zainteresowane państwa członkowskie mogą przyznawać dodatkowe wsparcie na rzecz kwalifikujących się hektarów, o których mowa w art. 1 ust. 2, do maksymalnej wysokości 100 % kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Zainteresowane państwa członkowskie wypłacają dodatkowe wsparcie najpóźniej do dnia 30 września 2018 r.

4. Suma pomocy, o której mowa w art. 1, oraz, w stosownych przypadkach, dodatkowego wsparcia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, nie może przekraczać, w odniesieniu do każdego z państw członkowskich, kwoty płatności bezpośredniej, obliczonej przez podzielenie krajowej puli środków finansowych ustalonej w załączniku II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ⁽¹⁾ na rok kalendarzowy 2017 dla tego państwa członkowskiego przez całkowitą liczbę kwalifikujących się hektarów zadeklarowanych w roku kalendarzowym 2017 w danym państwie członkowskim zgodnie z art. 72 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ⁽²⁾.

Artykuł 3

Pomoc, o której mowa w art. 1, jest wypłacana na podstawie wniosku złożonego przez rolników posiadających kwalifikujące się hektary zgodnie z metodami i terminami określonymi w prawie krajowym zainteresowanego państwa członkowskiego.

Artykuł 4

Zainteresowane państwa członkowskie wprowadzają wszelkie niezbędne środki, w tym gruntowne kontrole administracyjne i kontrole na miejscu zgodnie z art. 58 i 59 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013, w celu zapewnienia zgodności z warunkami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu. W szczególności przed przyznaniem pomocy państwa członkowskie przeprowadzają:

- a) kontrole administracyjne dotyczące wszystkich wniosków o przyznanie pomocy, w tym:
- (i) kwalifikowalności wnioskodawcy;
 - (ii) liczby kwalifikujących się hektarów zgodnie z art. 1 ust. 2 na podstawie kontroli w gospodarstwach, zapisów historycznych i zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 809/2014 ⁽³⁾;
 - (iii) oraz weryfikują, czy kwalifikujący się wnioskodawcy nie otrzymali finansowania z innych źródeł, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. b), w odniesieniu do tych samych hektarów;
- b) kontrole na miejscu w gospodarstwach wnioskodawców.

Kontrole na miejscu obejmują co najmniej 5 % całkowitej kwoty wnioskowanej pomocy.

Artykuł 5

1. Wydatki w odniesieniu do płatności na podstawie niniejszego rozporządzenia kwalifikują się do finansowania unijnego jedynie w przypadku, gdy płatności te zostały dokonane na rzecz beneficjentów najpóźniej do dnia 30 września 2018 r.
2. Art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 907/2014 nie ma zastosowania.

Artykuł 6

1. Zainteresowane państwa członkowskie powiadamiają Komisję o środkach, które należy wprowadzić zgodnie z art. 4, nie później niż w ciągu 60 dni po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 608).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

⁽³⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz.U. L 227 z 31.7.2014, s. 69).

2. Nie później niż 15 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zainteresowane państwa członkowskie przekazują Komisji szczegółowe sprawozdanie z wdrożenia niniejszego rozporządzenia, w tym szczegółowe informacje dotyczące realizacji środków i przeprowadzenia kontroli zgodnie z art. 4.
3. Zainteresowane państwa członkowskie przekazują Komisji rozliczenia płatności.

Artykuł 7

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 stycznia 2018 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący
